

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

MUŞ BELEDİYESİ

2014 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2015

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	11
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	12
8.	EKLER.....	15

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

BELEDİYENİN MALİ YAPISI VE MUHASEBE SİSTEMİ

GENEL MALİ BİLGİLER

AKTİF	2013 YILI (TL)	2014 YILI (TL)
1 Dönen Varlıklar	20.277.686,20	23.879.730,85
2 Duran Varlıklar	3.695.513,81	10.065.776,98
AKTİF TOPLAMI	23.973.200,01	33.945.507,83

PASİF	(2013) YILI	CARİ YIL (2014)
3 Kısa Vd.Ybn.Kayn.	8.489.415,18	9.443.270,93
4 Uzun Vd.Ybn.Kayn.	0	0
5 Öz Kaynaklar	15.483.784,83	24.502.236,90
PASİF TOPLAMI	23.973.200,01	33.945.507,83

BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI (GİDERLER)

BÜTÇE GİDERİNİN TÜRÜ	2013 (TL)	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ (2014) (TL)	GERÇEKL. (TL)	GERÇEKL. YÜZDESİ (TL)
01 Personel Giderleri	14.256.614,43	19.413.800,00	17.253.322,31	89,00
02 SGK Devlet Primi Giderleri	2.717.270,15	2.940.500,00	3.128.142,40	106,00
03 Mal ve Hizmet Alım Giderleri	18.838.805,85	35.085.700,00	19.725.140,45	56,00
04 Faiz Giderleri	673.061,26	1.700.000,00	1.443.489,42	85,00
05 Cari Transferler	451.836,25	1.450.000,00	708.591,78	49,00
06 Sermaye Giderleri	922.274,29	6.610.000,00	4.992.516,50	76,00
TOPLAM	37.859.862,23	67.200.000,00	47.251.202,86	

BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI (GELİRLER)

BÜTÇE GELİRİNİN TÜRÜ	2013	GELİR TAHMİNİ (2014)	GERÇEKL.	GERÇEKL. YÜZDESİ
01 Vergi Gelirleri	4.398.410,99	9.500.000,00	5.480.574,11	58,00
03 Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri)	5.154.546,33	12.200.000,00	4.814.399,48	39,00
04Alınan Bağış ve Yardımlar İle Özel Gelirler	315.166,64	3.500.000,00	2.421.903,03	69,00

05 Diğer Gelirler	25.550.654,21	46.800.000,00	34.042.623,18	73,00
06 Sermaye Gelirleri	0	0	0	
TOPLAMI	35.418.778,17	72.000.000,00	46.759.499,80	

BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI (GELİRLER-GİDERLER)

AÇIKLAMA	(2013) YILI	CARİ YIL (2014)
Bütçe Gider Toplamı	37.859.862,23	47.251.202,86
Bütçe Gelir Toplamı	35.418.778,17	46.759.499,80
Ret ve İade Toplamı	29.113,39	19.070,09
Net Bütçe Geliri	35.389.664,78	46.740.429,71
Bütçe Gelir-Gider Farkı	-2.470.197,45	-510.773,15

2014 yılsonu için Kurumun borçluluk durumu aşağıdaki gibidir:

Borçlu Olunan Kurum	Borcun Niteliği	(2014) Yılı İtibariyle Borçlu Olunan Toplam Tutar (TL)
Sosyal Güvenlik Kurumu	Prim borcu	21.656.988,00
Van Gölü Elektrik Dağıtım A.Ş.	Elektrik Borcu	30.557.364,52
Vergi Dairesi Başkanlığı	Vergi Borcu	2.101.084,80

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar' ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,

- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu veya gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço, bütçe giderleri ve ödenekler tablosu, bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu ve faaliyet sonuçları tablosuna/gelir tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence

elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: 570-Geçmiş Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabının Kümülatif Toplamının Hatalı Olması

570-Geçmiş Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabının kümülatif toplamının hatalı olduğu görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 319'uncu maddesi hükmüne göre dönem sonunda ise bu hesabın bölümlenmiş alt hesaplarında kayıtlı tutarlar, sürelerin güncellenmesi amacıyla 570-Geçmiş Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabına borç ve alacak kaydedilir. Öte yandan, açılış kaydını takiben bir önceki dönem olumlu faaliyet sonucu 570-Geçmiş Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabına borç, 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabına alacak kaydedilir.

Kurumun 2009, 2010 ve 2011 bilanço ve mizanları incelendiğinde, 590-Dönem olumlu faaliyet sonuçları hesabında; 2009 yılı için 2.975.084,05TL, 2010 yılı için 126.783,00TL'lik tutarların kayıtlı olduğu görülmektedir. 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabında kayıtlı tutarlar bir dönem sonra 570-Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabına aktarılmakta ve 570-Geçmiş Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı da bunların kümülatif toplamlarından oluşmaktadır. Dolayısı ile 2011 yılında 570-Geçmiş Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabında 3.101.867,05 TL (2.975.084,05 + 126.783,00)'lik bir tutar yer alması gerekirken 5.195.865,54TL'lik bir tutar yer almaktadır. Arada 2.093.998,49TL'lik bir fark bulunmaktadır. 570-Geçmiş Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabının kümülatif toplamının hatalı olması ileriki dönemlerde bu hesaptan 500-Net Değer/Sermaye Hesabına yapılacak aktarımların da hatalı olmasına ve dolayısıyla 500-Net Değer/Sermaye Hesabın gerçek değerini yansıtamamasına neden olabilecektir.

Kamu idaresi cevabında; Geçmiş dönem olumlu faaliyet sonuçlarının programsal aksaklık nedeniyle 570 hesabına ayrıntılı atılmadığı, kümülatif olarak kaydedildiği, 2015 yılı bilançosunda ilgili ayrıştırmaların yıllara göre (son beş yıl) yapılacağı ve 2015 yılı bilançosunda muhasebeleştirileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza iştirak edilerek gerekli kayıtların yapılacağı belirtildiğinden 2015 yılı denetimlerinde bu hususta yapılanlar yeniden değerlendirilecektir.

BULGU 2: 580-Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabının Kümülatif Olarak Hatalı Toplam Göstermesi

580-Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabının kümülatif olarak hatalı toplam gösterdiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 322'nci maddesi hükmüne göre; Açılış kaydını takiben bir önceki dönem olumsuz faaliyet sonucu 580-Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabına borç, 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabına alacak kaydedilir. Bu durumda açılış kaydını takiben 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabındaki tutarların tamamı 580-Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesaba aktarılarak kapatılmış olur.

Kurumun 2007, 2008 ve 2009 yıllarına ait mizan ve bilançoları incelendiğinde; 2007 yılında 1.501.228,54 TL, 2008 yılında ise 575.447,94 TL dönem olumsuz faaliyet sonucu olmasına karşın bu tutar 580-Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabına (2009 yılında) kümülatif olarak 2.019.242,12 TL olarak yansımıştır. 2.076.676,48 TL (1.501.228,54 + 575.447,94) olarak yansımaya gereken kümülatif tutar 2.019.242,12 TL olarak yansıdığından arada 54.434,36 TL'lik fark oluşmuştur. Bu fark elbette ki 580-Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabında kayıtlı tutarlardan beş yılı dolduranların 500-Net Değer/Sermaye Hesabına aktarılması aşamasında hatalı tutar aktarıma sebebiyet vereceğinden 500 nolu hesap, mali tablo kullanıcılarına Kurumun sermaye tutarını hatalı gösterecektir.

Kamu idaresi cevabında; Geçmiş yıllar olumsuz faaliyet sonuçları hesabına programsal aksaklık nedeniyle kümülatif kayıt yapıldığı, 2015 yılı bilançosunda ilgili ayrıştırmaların yıllara göre (son beş yıl) yapılacağı ve 2015 yılında 500-Net değer hesabına aktarımın sağlanacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza iştirak edilerek gerekli kayıtların yapılacağı belirtildiğinden 2015 yılı denetimlerinde bu hususta yapılanlar yeniden değerlendirilecektir.

BULGU 3: Beşinci Yıl Sonunda 500-Net Değer/Sermaye Hesabına Yapılması Gereken Aktarımların Yapılmaması

Beşinci yılsonunda 500-Net Değer/Sermaye hesabına yapılması gereken aktarımların

yapılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 307'nci maddesi hükmüne göre 570-Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları hesabı ile 580-Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları hesabında kayıtlı tutarlardan beş yılı dolduranların ilgisine göre borç ya da alacak yazılmak suretiyle 500-Net Değer/Sermaye hesabına aktarılması gerekir. Bu durumda, 570-Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı ile 580-Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabında kayıtlı tutarlardan 2009 yılı dahil olmak üzere bu yıldan önceki dönemlere ait tüm tutarların 500-Net Değer/Sermaye hesabına aktarılması gerekir.

Kurumun mizan ve bilançoları incelendiğinde; 580-Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları hesabında yer alan ve 2007, 2008 ve 2009 yıllarına ait tutarların kümülatif toplanması ile oluşan 2.019.242,12 TL'lik tutarın 500-Net Değer/Sermaye Hesabına aktarılmadığı görülmektedir. Hatta, 580-Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları hesabındaki geçmiş yıllara ait olumsuz faaliyet sonuçları 500-Net Değer/Sermaye hesabına aktarılmadığı gibi daha sonraki dönem bilançolarında da gösterilmemiştir. Mevcut durumda, mali tablolar, Kurumun geçmiş dönem faaliyet sonuçları ve sermaye bilgilerini hatalı göstermektedir.

Kamu idaresi cevabında; 2015 mali yılında, 570-Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı ile 580-Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabında kayıtlı tutarlardan beşinci yıl sonu itibariyle 500-Net Değer hesabına aktarılması gereken tutarlara ilişkin aktarma kayıtlarının yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza iştirak edilerek gerekli kayıtların yapılacağı belirtildiğinden 2015 yılı denetimlerinde bu hususta yapılanlar yeniden değerlendirilecektir.

BULGU 4: Envanterde Mevcut Olan Taşıtlardan Bazılarının Muhasebe Kayıtlarının Bulunmaması

Envanterde mevcut olan taşıtlardan bazılarının muhasebe kayıtlarının bulunmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe Muhasebe Yönetmeliği'nin 254 - Taşıtlar hesabının işleyişinin anlatıldığı 173'üncü maddesi hükmüne göre; anılan yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce

mevcut olan taşıtlardan envanteri yapılanlar, tespit edilen değerleri üzerinden bu hesaba borç, 500-Net Değer/Sermaye hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Kurum tarafından yapılan uygulamada ise; 254 – Taşıtlar hesabına, envantere kayıtlı 122 taşıttan sadece 10 adedinin kaydı yapılmıştır. Bu durum 254 - Taşıtlar hesabının, Kurumun mevcut taşıt durumunu doğru olarak gösterememesine neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; 2007 yılı öncesinde idareye ait taşıtların tespiti işlemleri için kurum bünyesinde araç sayısı ve araç değer tespit komisyonun kurulacağını ve komisyonun hazırlayacağı rapora göre 500-Net Değer ve 254-Taşıtlar hesaplarına kayıtların yapılacağını belirtmişlerdir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza iştirak edilerek gerekli kayıtların yapılacağı belirtildiğinden 2015 yılı denetimlerinde bu hususta yapılanlar yeniden değerlendirilecektir.

BULGU 5: Hissedar Olunan Şirketin Sermaye Payının Muhasebeleştirilmemesi

Hissedar olunan şirketin sermaye payının muhasebeleştirilmediği tespit edilmiştir.

Kurumun hissedarı olduğu MUŞ-TAR Muş Tarım Ürünleri San. Tic. A.Ş.'deki sermaye payının muhasebeleştirilmediği görülmüştür. 48.000,00 TL sermaye ile kurulan şirket, 128.000 paya bölünen sermayesine 3200 pay oranında Kurum tarafından iştirak edilmiştir. Pay oranı bu durumda %2,5' a denk gelmektedir. Dolayısı ile şirketteki mevcut sermaye payı olan 1.200,00 TL'nin (48.000,00 X %2,5); Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 161'inci maddesi hükmüne göre 241-Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabına borç, ilk kez envantere alınacağından 500-Net Değer hesabına alacak yazılmak suretiyle muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Mevcut halde mizan, Kurumun herhangi bir şirkete ortaklığın bulunmadığı şeklinde gerçek olmayan bir durumu yansıtmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; Kurumun hissedarı olduğu MUŞ-TAR A.Ş. deki sermaye payının 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler hesabı ile 500-Net Değer hesaplarında muhasebeleştirileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza iştirak edilerek gerekli kayıtların yapılacağı belirtildiğinden 2015 yılı denetimlerinde bu hususta yapılanlar yeniden değerlendirilecektir.

BULGU 6: Kurum Taşınmazları ile İlgili Olarak Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'te Belirtilen İşlem ve Kayıtların Yapılmaması

Kuruma ait tüm taşınmazların tamamının değil, 2012 yılından sonra edinilenlerin kayıt altında alındığı görülmüştür.

Kurum taşınmazları ile ilgili olarak, 02.10.2006 tarih ve 26307 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'te sayılan işlem ve kayıtların yapılması gerekmektedir.

Tapu kayıtlarında Kuruma ait olarak görülen 420 adet taşınmazın 25-Maddi Duran Varlıklar hesap grubunun ilgili hesaplarına kayıtlarının olmadığı görülmüştür.

Bu durumda, 2013 yılı mizan ve bilançosunda yer alan 250 - Arazi ve Arsalar hesabı, 251 - Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri hesabı ve 252 - Binalar hesabında yer alan verilerin tam ve doğru olduğundan söz etmek mümkün olmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; Kurum bünyesinde taşınmazların tespiti ve değer komisyonunun kurulacağını ve komisyonun hazırlayacağı rapora göre mevcut taşınmazların 250 - Arazi ve Arsalar hesabı, 251 - Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri hesabı ve 252 - Binalar hesabı ile 500- Net Değer hesabına işleneceğini belirtmişlerdir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza iştirak edilerek gerekli kayıtların yapılacağı belirtildiğinden 2015 yılı denetimlerinde bu hususta yapılanlar yeniden değerlendirilecektir.

BULGU 7: Kurumun Elektrik Dağıtım Şirketine Olan Borçlarını Muhasebeleştirmemesi

Kurumun elektrik dağıtım şirketine olan borçlarını muhasebeleştirmedeği görülmüştür.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 5'inci ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 50'nci maddesi hükümleri gereği; elektrik dağıtım şirketine olan

elektrik borçlarının muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. 2014 yılı sonu itibariyle Kurumun elektrik dağıtım şirketine olan toplam 30.557.364,52 TL'lik elektrik borcunun muhasebeleştirilmediği tespit edilmiştir.

Bütçe gerçekleşme rakamları ile karşılaştırıldığında; neredeyse Kurumun 2014 yılı bütçesinin %60'ına denk bir tutarın muhasebeleştirilmemiş olduğu görülmektedir. Böyle bir durumda da Kurum mali tabloların doğru ve güvenilir bilgiler içerdiğini söylemek oldukça güçleşmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Kurumun elektrik dağıtım şirketine olan borçlarının düzenli bir şekilde muhasebeleştirileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza iştirak edilerek gerekli kayıtların yapılacağı belirtildiğinden 2015 yılı denetimlerinde bu hususta yapılanlar yeniden değerlendirilecektir.

BULGU 8: Maddi Duran Varlıklar İçin Amortisman Ayrılmaması

Maddi duran varlıklar için amortisman ayrılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe Muhasebe Yönetmeliği'nin 163'üncü maddesinin "a" bendinde; bir yıldan fazla kullanılabilen ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz kalan maddi duran varlıkların amortismanına tabi tutulması gerektiği belirtilmiş, yine aynı maddenin "ç" bendi hükmünde de amortisman ayırma işlemlerinin hangi esaslar çerçevesinde yapılacağı açıklanmıştır.

Mevzuat hükümleri doğrultusunda amortisman ayırma işlemlerinin yapılması gerekir. Ancak Kurumun amortismanına tabi duran varlıkları için amortisman ayırma işlemlerinin yapılmadığı anlaşılmaktadır. Mali tablolarda duran varlıklar için amortisman ayrılmamış olması durumunda mali tablolarda sadece amortismanına tabi olan varlıkların maliyet bedelleri yer alacak, yıpranma, aşınma veya kıymetten düşme gibi etkiler sonrası o varlığın değeri ile ilgili bilgiler görülemeyecektir.

Kamu idaresi cevabında; Amortisman işlemlerinin yapılarak 2015 yılı bilançosuna yansıtılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza iştirak edilerek gerekli kayıtların yapılacağı belirtildiğinden 2015 yılı denetimlerinde bu hususta yapılanlar yeniden değerlendirilecektir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Muş Belediyesi'nin 2014 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı "Taşınırlar", "Sermaye Hareketleri ve Dönemsonu", "Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler" ve "Taşınmazlar ve Haklar" hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Kurumda İç Kontrol Sisteminin Kurulmaması

Kurumda İç Kontrol Sisteminin kurulmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 11'inci maddesi hükmü gereği üst yöneticiler mali yönetim ve kontrol sistemlerinin işleyişinin gözetilmesi ve izlenmesinden sorumludur. Kamu idarelerinin mali yönetim ve kontrol sistemleri ise; yine aynı Kanun'un "Kontrolün Yapısı ve İşleyişi" başlıklı 57'nci maddesi hükmüne göre harcama birimleri, muhasebe ve malî hizmetler ile ön mali kontrol ve iç denetimden oluşacağı hüküm altına alınmıştır. Ancak kurumda iç denetim birimi (iç denetçi atanmamıştır) ve ön mali kontrolden sorumlu bir birim bulunmamaktadır. Dolayısıyla Kurumda bir iç kontrol sisteminin varlığından söz etmek mümkün değildir.

Kamu idaresi cevabında; Belediyenin Norm Kadrosunda 3 adet iç denetçi kadrosunun ihdas edildiği, bu kadrolara gerekli personel istihdam edilmesi için ilana çıkıldığı ancak idareye herhangi bir başvuruda bulunulmadığını, bu nedenle iç denetçi personel ataması yapılamadığından kurumda halen bir iç kontrol sistemine geçilemediğini, 2015 yılında iç denetçi unvanlı kadrolara alım yapılabilmesi için ilana çıkılacağı ve personel atanma işlemleri yapıldığında raporda önerilen gerekli iş ve işlemler yapılabileceğini belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza iştirak edilerek iç denetçi atanabilmesi için yeniden ilana çıkılacağını ve iç denetçi atamasının ardından iç kontrol sisteminin kurulacağı belirtildiğinden 2015 yılı denetimlerinde iç kontrol sisteminin kurulması için yapılanlar yeniden değerlendirilecektir.

BULGU 2: 2014 Yılı İçerisinde Kıdem Tazminatı Ödenen İşçiler Olmasına Rağmen 372 ve 472 Nolu Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarının Kullanılmaması

2014 yılı içerisinde kıdem tazminatı ödenen işçiler olmasına rağmen 372 ve 472 nolu kıdem tazminatı karşılığı hesaplarının kullanılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 248 ve 249. maddeleri ile 290 ve 291. maddeleri uyarınca; uzun vadede emekli olacak personel için 472 – Kıdem tazminatı karşılığı hesabı kullanılarak kıdem tazminatı karşılığı ayrılması, vadesi 1 yılın altına

düşenlerin ise 372 – Kıdem tazminatı karşılığı hesabına aktarılması ve emekli olan personele bu hesaptaki karşılıklardan ödeme yapılması gerekmektedir. Ancak mevcut uygulamada emekli olacak personele karşılık ayrılmamakta, ödenecek kıdem tazminatı tutarı anlık işlem yapılarak giderleştirilmektedir. 2014 yılı içerisinde toplam 594.678,38 TL' lik kıdem tazminatı ödemesi ihtiyatlılık ilkesi gözetilmeksizin önceden karşılık ayrılmadan giderleştirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Kıdem tazminatı ile ilgili ödemelerde çalıştırılması zorunlu olan 372 ve 472 nolu hesapların 2015 yılında çalıştırılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza iştirak edilerek gerekli kayıtların yapılacağı belirtildiğinden 2015 yılı denetimlerinde bu hususta yapılanlar yeniden değerlendirilecektir.

BULGU 3: 92-Taahhüt Hesaplarının Kullanılmaması

92-Taahhüt hesaplarının kullanılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 92 - Taahhüt Hesaplarının işleyişinin anlatıldığı 405'inci maddesi hükmü gereği; bu hesap grubu, gerek yılı için geçerli sözleşmeler ile gerekse ertesi mali yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girilen taahhütler, mevzuatı gereğince bu tutarlara ilave edilen taahhütler ile bunlardan yerine getirilenler veya feshedilenlerin sözleşme fiyatlarıyla izlenmesi için kullanılır.

Yevmiye defterinin incelenmesi sonucunda; yılı içerisinde, girilen taahhütler için 920 Gider Taahhütleri Hesabı ile 921-Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabının kullanılması ve hakediş ödemeleri yapıldıkça da bu hesaplardan ilgili tutarların ters kayıtla düşülmesi gerekirken, işe ilişkin taahhüt kayıtları yapılmadığından ödenen hakedişler de direkt olarak giderleştirilmektedir.

2014 yılı içerisinde ihalesi yapılarak sözleşmeye bağlanan (mal, hizmet, yapım işi ve danışmanlık hizmeti alımlarının toplam tutarı) 17.579.927,72TL'lik taahhüdün taahhüt kaydı yapılmamıştır. Dolayısıyla bir mali tablo kullanıcıya mizana ya da bilançoya baktığında; 2014 yılı içerisinde Kurumun toplam ne kadarlık sözleşmeye bağlı taahhüdü olduğunu değil, bu taahhütlere ilişkin yapılan hakediş ödemelerini görecektir.

Kamu idaresi cevabında; 920-Gider Taahhütleri ve 921-Gider Taahhütleri Karşılığı hesaplarının 2015 yılında kullanılmaya başlanacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza iştirak edilerek gerekli kayıtların yapılacağı belirtildiğinden 2015 yılı denetimlerinde bu hususta yapılanlar yeniden değerlendirilecektir.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları****2014 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU**

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kodu 1	Giderin Turu	Gelirin Turu	Tutar (2012)	Tutar (2013)	Tutar (2014)
630		GİDERLER HESABI		34.309.572,89	34.801.274,92	41.018.709,38
630	1	Personel Giderleri		13.577.001,11	14.355.262,84	17.472.993,80
630	2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri		2.530.260,48	2.714.136,23	3.138.482,39
630	3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri		16.438.790,21	16.664.688,88	17.613.624,32
630	4	Faiz Giderleri		1.142.784,22	673.061,26	1.443.489,42
630	5	Cari Transferler		620.736,87	387.284,09	594.833,07
630	12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderler		0	6.265,62	0
630	13	Amortisman Giderleri		0	576	755.286,38
600		GELİRLER HESABI		37.716.945,85	38.317.883,75	50.037.161,45
600	1	Vergi Gelirleri		3.921.195,79	4.783.037,31	5.941.752,97
600	3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri		4.222.395,98	5.499.848,92	5.831.977,80
600	4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler		368.110,90	315.166,64	2.521.903,03

600	5	Diğer Gelirler	29.205.243,18	27.719.830,88	35.741.527,65
FAALİYET SONUCU			3.407.372,96	3.516.608,83	9.018.452,07

2014 YILI BİLANÇOSU**AKTİF****PASİF**

		2012 Yılı	2013 Yılı	2014 Cari Yıl			2012 Yılı	2013 Yılı	2014 Cari Yıl
1	DÖNEN VARLIKLAR	16.509.678,88	20.277.686,20	23.879.730,85	3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	7.447.568,39	8.489.415,18	9.443.270,93
10	Hazır Değerler	1.527.627,92	2.800.711,49	5.552.971,96	30	Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	0	0	0
102	Banka Hesabi	1.527.698,38	2.786.781,95	5.539.042,42	31	Kısa Vadeli Dış Mali Borçlar	0	0	0
103	Verilen Çekler Ve Gönderme Emirleri Hesabi (-)	-70,46	-70,46	-70,46	32	Faaliyet Borçları	979.721,78	1.002.501,51	772.544,66
104	Proje Özel Hesabi	0	14.000,00	14.000,00	320	Bütçe Emanetleri Hesabi	979.721,78	1.002.501,51	772.544,66
11	Menkul Kıymetler	0	0	0	33	Emanet Yabancı Kaynaklar	900.094,33	1.451.870,29	2.270.035,05
12	Faaliyet Alacakları	8.241.906,71	9.378.051,33	8.265.383,64	330	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabi	700.717,50	938.029,16	1.234.267,47
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabi	0	0	0	333	Emanetler Hesabi	199.376,83	513.841,13	1.035.767,58
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabi	7.623.380,65	9.155.176,39	8.139.492,32	36	Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	5.567.752,28	6.035.043,38	5.997.045,16
122	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabi	515.439,51	119.788,39	22.804,77	360	Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabi	307.337,63	337.762,99	357.062,20
126	Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabi	103.086,55	103.086,55	103.086,55	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabi	4.298.546,53	4.755.746,28	4.690.143,36
13	Kurum Alacakları	0	0	0	362	Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Ta	941.604,06	921.071,72	895.860,68
14	Diğer Alacaklar	87.780,96	175.287,13	3.497,79					

T.C. Sayıştay Başkanlığı

140	Kişilerden Alacaklar Hesabi	87.780,96	175.287,13	3.497,79	363	Kamu İdareleri Payları Hesabi	0	0	403.646,06
15	Stoklar	11.240,00	11.240,00	11.240,00	39	Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar			
150	İlk Madde Ve Malzeme Hesabi	0	0	0	391	Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabi	0	0	403.646,06
					4	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	0	0	0
157	Diğer Stoklar Hesabi	11.240,00	11.240,00	11.240,00	40	Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	0	0	0
16	Ön Ödemeler	0	0	150.332,23	41	Uzun Vadeli Dış Mali Borçlar	0	0	0
160	İş Avans Ve Kredileri Hesabi	0	0	0	43	Diğer Borçlar	0	0	0
161	Personel Avansları Hesabi	0	0	0					
162	Bütçe Dışı Avans Ve Krediler Hesabi	0	0	112.882,23	48	Gelecek Yıllara Ait Gelirler	0	0	0
165	Mahsup Dönemine Aktarılan Avans Ve Krediler Hesabi	0	0	37.450,00	5	ÖZ KAYNAKLAR	11.967.176,00	15.483.784,83	24.502.236,90
19	Diğer Dönen Varlıklar	6.641.123,29	7.912.396,25	9.896.305,23	50	Net Değer-Sermaye	-648.459,21	-648.459,21	-648.459,21
190	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabi	6.641.123,29	7.912.396,25	9.896.305,23	500	Net Değer Hesabi	-648.459,21	-648.459,21	-648.459,21
191	İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabi	0	0	0	52	Yeniden Değerleme Farkları	0	0	0
					57	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	9.208.262,25	12.615.635,21	16.132.244,04
2	DURAN VARLIKLAR	2.905.065,51	3.695.513,81	10.065.776,98	570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabi	9.208.262,25	12.615.635,21	16.132.244,04
21	Menkul Varlıklar	0	0	0					
22	Faaliyet Alacakları	123.009,59	0	2.398.072,17	58	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	0	0	0
222	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabi	123.009,59	0	2.398.072,17	59	Dönem Faaliyet Sonuçları	3.407.372,96	3.516.608,83	9.018.452,07
23	Kurum Alacakları	0	0	0	590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabi	3.407.372,96	3.516.608,83	9.018.452,07
24	Mali Duran Varlıklar	55.993,04	109.517,47	205.781,62		PASİF TOPLAMI :	19.414.744,39	23.973.200,01	33.945.507,83
240	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabi	55.993,04	109.517,47	205.781,62					

T.C. Sayıştay Başkanlığı

25	Maddi Duran Varlıklar	2.726.062,88	3.585.996,34	7.461.923,19						
250	Arazi Ve Arsalar Hesabi	709.415,20	837.486,33	1.027.645,61						
251	Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabi	0	971.110,73	971.110,73						
252	Binalar Hesabi	168.701,63	390.669,43	390.669,43						
253	Tesis, Makine Ve Cihazlar Hesabi	228.815,44	298.210,44	487.212,42						
254	Taşıtlar Hesabi	767.217,80	767.217,80	1.234.264,29						
255	Demirbaşlar Hesabi	21.313,43	42.083,17	172.023,62						
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabi (-)	0	0	-755.286,38						
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabi	830.599,38	279.218,44	3.934.283,47						
26	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0	0	0						
28	Gelecek Yıllara Ait Giderler	0	0	0						
	AKTİF TOPLAMI :	19.414.744,39	23.973.200,01	33.945.507,83						
9	NAZIM HESAPLAR		37.893.177,03	41.103.910,29	49.582.274,19	9	NAZIM HESAPLAR	37.893.177,03	41.103.910,29	49.582.274,19
90	Ödenek Hesapları		37.657.729,21	40.868.462,47	49.346.826,37	90	Ödenek Hesapları	37.657.729,21	40.868.462,47	49.346.826,37
900	Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabi		0	3.008.600,24	2.095.623,51	901	Bütçe Ödenekleri Hesabi	37.657.729,21	40.868.462,47	49.346.826,37
905	Ödenekli Giderler Hesabi		37.657.729,21	37.859.862,23	47.251.202,86	91	Nakit Dışı Teminat ve Kişilere Ait Menkul Kıymet H	235.447,82	235.447,82	235.447,82
91	Nakit Dışı Teminat ve Kişilere Ait Menkul Kıymet H		235.447,82	235.447,82	235.447,82	911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabi	235.447,82	235.447,82	235.447,82
910	Teminat Mektupları Hesabi		235.447,82	235.447,82	235.447,82	92	Taahhüt Hesapları			
92	Taahhüt Hesapları						NOTLAR TOPLAMI :	37.893.177,03	41.103.910,29	49.582.274,19
	NOTLAR TOPLAMI :		37.893.177,03	41.103.910,29	49.582.274,19					

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>